

DBH. 1, 2

SAIOAK: Aurretik 1 / Ekoetxea 1 / Ondoren 2-3

HELBURU KOMPETENZIALAK

- Oinarrizko jakintzak eskuratzea, Urdaibaiko ingurune naturaletan bizitako esperientzia esanguratsuen bidez, ikasleen pentsatzeko eta jarduteko modua aldatzeko jasangarritasun irizpideen arabera.
- Padura ezagutzea eta biodibertsitatearen garrantziaz jabetzea, berekiko eta naturarekiko ardura eta errespetua bermatzeko.
- Gizakiak padurari emandako erabilerak ezagutu, inguruko egitura ezberdinak aztertuz, giza jardueren eraginez hausnartzeko eta etorkizunean egoera jasangarrira heldu ahal izateko.
- Izaki bizidunen egokitzapenak ezagutzea, gizakiak hauetaz nola baliatzen garen ezagutzeko eta beren garrantziaz jabetzeko.

IKASGAIA

Natur zientziak

GAI EKOSOZIALAK

- Ekodependentzia
- Biosferaren funtzionamendua
- Aldaketa ekosozialeko eragileak

INGURUMEN-POLITIKAK

- Ura
- Hondakinak
- Biodibertsitatea
- Ohitura jasangarriak
- Aldaketa klimatikoa

Ikas egoeraren markoa

TESTUINGURUA. Padurak biodibertsitaterako funtsezkoak diren ekosistemak dira, eta arrain eta hegazti espezie askoren hazkuntza-eremu gisa jarduten dute. Gainera, kutsatzaileak iragazten dituzte, uholdeetatik eta kostaldearen higaduratik babesten dute.

Abiapuntua

Urdaibaiko padurako egoera ezagututa gizakiaren eraginez hausnartzeko tartea izango dugu eta bertako bizidunen egoera hobetzeko zer egin genezakeen aztertu.

AZKEN EKOIZPEN EDO PRODUKTUA. Ikas esperientzian zehar egindako ekintza ezberdinei esker ikasleak naturarekiko ezagutza gehiago garatuko dituzte eta natura zaintzeko tresna ezberdinak ezagutuko eta erabili ahal izango dituzte.

DBH. 1, 2

SAIOAK: Aurretik 1 / Ekoetxea 1 / Ondoren 2-3

Curriculumaren zehaztapenak

NATUR ZIENTZIAK

FUNTZ. KONP	DESK.	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
HKK STEM KD KPSII	3 4 1,2,3,4,5 4	2. Informazioa identifikatzea, lokalizatzea eta hautatzea, plataforma teknologikoak eta askotariko baliabideak eraginkortasunez erabiliz, zientziekin lotutako galderak banaka zein elkarlanean ebazteko.	2.1 Modu egokian eta moldakorrean lan egitea askotariko baliabideekin, baliabide tradizionalekin eta digitalekin, gaiak ebaztean, informazioa kontsultatzean eta edukiak sortzean, iturri fidagarrienak irizpidez hautatuz eta behar bezala aipatuz. 2.2 Informazioa oinarri zientifikoarekin aztertzea, sasizientzietatik, gezurretatik, funtsik gabeko sinesmenetatik eta abar bereziz, eta horien aurrean jarrera eszeptikoa edukiz.	A. Oinarrizko trebetasun zientifikoak eta proiektu zientifikoak: Ikerketa zientifikoaren oinarrizko metodologiak: – Informazioa bilatzeko eta kolaboraziorako estrategiak: tresna digitalak eta zientzian maiz erabiltzen diren formatuak (aurkezpena, grafikoa, bideoa, posterra, txostena, etab.). – Prozesuen, emaitzen edo ideien komunikazioa formatu analogiko edo digitaletan (aurkezpena, grafikoa, bideoa, posterra, txostena...) – Informazio zientifikoko iturri fidagarriak: errekonozimendua eta erabilera.
HKK STEM KD KAKK	1,2,5 4,6 2,3 4	3. Informazio eta datu zientifikoak interpretatzea eta transmititzea, eta horiei buruzko argudioak ematea, hainbat formatu erabiliz zientzien kontzeptuak eta prozesuak aztertzeko.	3.1 Kontzeptuak definitzea, eta fenomeno eta prozesu zientifikoak deskribatzea, informazioa hainbat formatutan aztertuz (ereduak, grafikoak, taulak, diagramak, formulak, eskemak, sinboloak, web-orriak...), jarrera kritikoa mantenduz eta ondorio arrazoituak eskuratuz. 3.2 Informazio zientifikoak modu argian komunikatzea, hizkuntza-egitura, terminologia eta formatu egokiak erabiliz (ereduak, grafikoak, taulak, bideoak, txostenak, diagramak, formulak, eskemak, sinboloak, eduki digitalak...).	C. Interakzioa eta Energía Ekologia eta jasangarritasuna: – Ingurunekeko ekosistemak, horien osagai biotikoak eta abiotikoak, eta erlazio intraespezifiko eta interespezifiko motak. – Ekosistemen kontserbazioaren, biodibertsitatearen eta garapen iraunkorreko eredu bat ezartzearen garrantzia. – Klima-aldaketaren kausak eta horrek ekosistemetan dituen ondorioak. – Ohitura jasangarrien garrantzia (kontsumo arduratsua, hondakinen kudeaketa, ingurumenaren errespetua...) – Ingurumenaren, gizakien eta beste izaki bizidun batzuen osasunaren arteko erlazioa: one health (osasun bakarra).
STEM KD KP KPSII HK EK	2,5 4 1,2 3 4 1	6. Ekintza jakin batzuek ingurumenean eta osasunean dituzten ondorioak aztertzea, zientzien funtsetan oinarrituz, garapen iraunkorarekin bateragarriak diren eta planetaren osasun indibiduala eta kolektiboa mantentzea eta hobetzea ahalbidetzen duten ohitura arduratsuak sustatzeko eta hartzeko.	6.1 Ekintza jakin batzuek ingurumenean eta izaki bizidunen osasunean dituzten ondorioak ezagutzea, zientzien oinarriak eta irizpide zientifikoak aplikatuz. 6.2 Biodibertsitatea babestearen, ingurumena zaintzearen, ingurunekeko izaki bizidunak babestearen, garapen iraunkoraren eta bizi-kalitatearen garrantziaz argudiatzea, datu eta arrazoi zientifikoak erabiliz. 6.3 Ingurune hurbilean ohitura jasangarriak proposatzea eta hartzea, norberaren eta besteen jarduerak aztertuz eta norberaren arrazobideetan, eskuratutako ezagutzetan eta eskura dagoen informazioan oinarrituz. 6.5 Ingurunekeko paisaia eta ekosistemak interpretatzea, bertako elementuak aztertuz eta giza ekintza jakin batzuen ingurumen-inpaktuari buruz hausnartuz.	

DBH. 1, 2

SAIOAK: Aurretik 1 / Ekoetxea 1 / Ondoren 2-3

Ikuspegi ekosoziala

IKASKUNTZA EKOSOZIALA

- * 1. Giza ekodependentzia barneratzea. Bizitzaren sarearen parte garela ohartzea.
- * 2. Biosfera gurtzea. Biodibertsitatearen eta ekosistemen garrantzia baloratzea. Natura gizakiek kontrolatu eta ustiatzeko existitzen dela dioen ideien ikuspegi kritikoa izatea. Antropozentristatik ekozentristora igarotzea.
- * 4. Lurreko biziaren funtzionamenduaren oinarriak ezagutzea: zikloak ixtea, eguzki-energia erabiltzea, aniztasuna areagotzea eta lankidetzak maximoa.
- * 6. Bizi dugun zibilizazio-krisiaren egoera onartzea.

EBALUAZIO IRIZPIDE EKOSOZIALAK

- * Bizi diren eta bizi ez diren elementu guztien arteko lotura ezagutzea, horiek baitira, oro har, gure bizi-baldintzak.
- * Gizakia ekosistema guztien mende dagoela adieraztea / Gizakiaren autosufizientzia ez adieraztea.
- * Biodibertsitatea babesteko ekintzak egitea / Oreak ekosistemikoen aldeko jarrerak erakustea.
- * Gizakiek natura kontrolatu dezaketela edo kontrolatu behar dutela dioen ideien aurrean ikuspegi kritikoa adieraztea.
- * Bizitza osoaren babesa gizakiarena baino garrantzitsuagoa dela arrazoitu behar da (horrek ez dio garrantzia kentzen gizakiaren zaintzari).
- * Elkarrekin konektatutako aniztasuna bizitzaren estrategia nagusia dela arrazoitzea babesa bermatzeko, erresilientzia handitzeko.
- * Espezie jakin batzuen arteko lehia alde batera utzita, bizitza osoa oso antolatua, koordinatua eta lankidetzazkoa dela, eta bizitza osoa hedatzen laguntzen duela erakustea.
- * Ekonomia- (kapitalismo globalaren egiturazko krisia), gizarte- (zainketen krisia, desberdintasun handiak) eta ingurumen-arloetan (larrialdi klimatikoa, biodibertsitate-galera, material eta energia fosilak eskuratzeko mugak) bizi dugun krisi sistemikoaren ezaugarri nagusiak azaltzea.
- * Etorkizuna orainaren eta iraganaren guztiz bestelakoa izango dela adieraztea / Egungo krisiari irtenbiderik ez dagoela adieraztea, aldaketa sistemikorik gabe ekonomia, politikaren eta kulturaren arloetan.

OINARRIZKO JAKINTZA EKOSOZIALAK

- * Ekomendetasun-kontzeptua. Gizakiak bere beharrak modu autonomoan betetzeko ezintasuna, naturaren lehiaketarik gabe.
- * Baliabide naturalen eta hustubideen mendekotasun-maila (materialen zikloak ixtea ahalbidetzen duten atmosfera eta antzeko guneak). sozietateak/ekonomiak.
- * Natura zaintzearen garrantzia
- * Naturarekiko lotura emozionala.
- * Naturatik urruntzea. Lotura eta ezagutza galtzea.
- * Gizakia bizitzaren bilbean baztergarritzat hartzea.
- * Biodibertsitatea eta interkonezioak maximizatzea, bizitzaren oinarriko segurtasun-mekanismo gisa.
- * Espezieen arteko lankidetzak, Lurreko baliabide mugatuak ahalik eta gehien aprobetxatzeko eta bizitza osoa hedatzeko.
- * Krisi sistemikoa osatzen duten elementu nagusiak: ekonomikoak (kapitalismo globalaren egiturazko krisia), sozialak (zainketen krisia, desberdintasun handiak) eta ingurumenekoak (larrialdi klimatikoa, biodibertsitatearen galera, material eta energia fosilak eskuratzeko mugak).

Euskal Autonomia Erkidegoko curriculumaren konpetentzia esparruarekin lotura zuzena izateaz gain, dimentsio ekosoziala indartu nahi izan dugu gure ikas esperientzietan. Horretarako, FUHEMek (Fundación Benéfico-Social Hogar del Empleado) proposatutako ikaskuntza ekosozialak ere sartu dira modu osagarrian. Begirada ekosozialaren integrazioan erreferentea da FUHEM.

DBH. 1, 2

SAIOAK: Aurretik 1 / Ekoetxea 1 / Ondoren 2-3

Metodologia

ESTRATEGIA

Arazoetan oinarritutako ikaskuntza
Zereginetan oinarritutako ikaskuntza
Gogoetan oinarritutako ikaskuntza
Beste batzuk

ESTRATEGIA EKOSOZIALAK

Ikuspegi sozioafektiboa
Ekintzarako ikaskuntza
Ikaskuntza aktiboa

TEKNIKAK

OHIKOAK:
Digitalak
Tailerrak
Ikus-entzunezkoak
Solosalidia
Entzute kolektiboa
Azalpenak talde handietan
Beste batzuk

EZOHIKOAK:
Beste batzuk:
Interpretazio zentroa

